

Automatische openheid in zorg niet gewenst

Laat belang van openbaarmaking niet per definitie prevaleren boven belang zorgverleners en instellingen

Kitty Volker en Michiel Claassen

Als het aan de regering ligt gaat de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) allerlei gegevens die zij in het kader van haar werk over personen en instellingen ter beschikking krijgt openbaar maken via het internet. Vooral het automatisme waarmee dit gaat gebeuren is zorgwekkend. Een individuele belangenafweging is niet meer nodig. Ongeacht de omstandigheden van het geval moet de IGZ transparant zijn over haar onderzoeken.

Dat de belangen van individuele zorgverleners in het geding kunnen zijn, is evident. Zorgverleners kunnen als gevolg van openbaarmaking alle schijn tegen hebben, zonder dat sprake is van schending van regels of concrete handhavingsbesluiten, en zonder dat zij de kans krijgen hun kant van het verhaal te vertellen. Van patiënten met wie zij een langdurige relatie hebben, krijgen ze wellicht nog gelegenheid hun verhaal toe te lichten. Dat voordeel van de twijfel krijgen ze waarschijnlijk niet van alle andere patiënten die een arts zoeken.

Op dit moment maakt de IGZ ook al veel informatie openbaar. Hierbij wordt wel steeds getoetst aan uitzonderingsgronden voor openbaarmaking en wordt een belangenafweging gemaakt tussen openbaarmaking en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Een algemene verplichting bij wet om bepaalde informatie zonder belangenafweging openbaar te maken, strookt ook niet met de behoorlijkheids- en zorgvuldigheidsbeginselen in Nederlandse en Europese regelgeving. Het belang dat wordt gediend met publicatie moet in redelijke verhouding staan tot het belang van de zorgverlener om geen onevenredig nadeel te ondervinden van de openbaarmaking. De Raad van State is in zijn advies ten aanzien van het voorgestane 'automatisme' dan ook bepaald kritisch en adviseert de regering het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.

Zonder nadere duiding kan de toegevoegde waarde van openbaarmaking voor het publiek worden betwijfeld. Het is voorts de vraag of het door de regering veronderstelde belang op snelle — en mogelijk ongenueanceerde — informatieverschaffing er daadwerkelijk mee is gediend, als ook de persoonsgegevens van individuele zorgverleners worden vermeld. Bovendien kan iedereen in het BIG-register ook nu al zien of aan een zorgverlener een bepaalde maatregel is opgelegd. In dit BIG-register is wel een

Zonder nadere duiding kan de toegevoegde waarde van openbaarmaking voor het publiek worden betwijfeld

afweging gemaakt welke tuchtmaatregelen wel en welke niet worden opgenomen. Zo wordt de maatregel 'waarschuwing' niet opgenomen in het register. Kennelijk is ten aanzien daarvan eerder geoordeeld dat het belang van openbaarmaking hiervan niet opweegt tegen het belang van de zorgverlener om geen onevenredig nadeel te ondervinden van de registratie. Komt de regering met de nieuwe wet daarop terug?

De nieuwe wet lijkt ook op gespannen voet te staan met de wettelijke meldplicht bij calamiteiten. In hoeverre zorgaanbieders nog genegen zullen zijn calamiteiten te melden in de wetenschap dat deze zonder nadere belangenafweging op de website van de IGZ worden geplaatst, laat zich raden. De zorgverlener ontbeert iedere rechtsbescherming en

van veilig melden is dan geen sprake meer. De vergaande en automatische openbaarmaking lijkt daarmee het doel van de calamiteitenmelding, te weten betere zorg, te doorkruisen.

De Raad van State is terecht kritisch over de huidige vorm van het wetsvoorstel. De regering houdt vooralsnog vast aan haar standpunt dat het belang van burgers om juist en volledig geïnformeerd te worden per definitie prevaleert boven het individuele belang van instellingen, bedrijven en beroepsbeoefenaars. Een dusdanig vergaande transparantie vergt evenwel per definitie een zorgvuldige belangenafweging.

Kitty Volker en Michiel Claassen zijn advocaat bij Lauxtermann Advocaten in Amsterdam.

